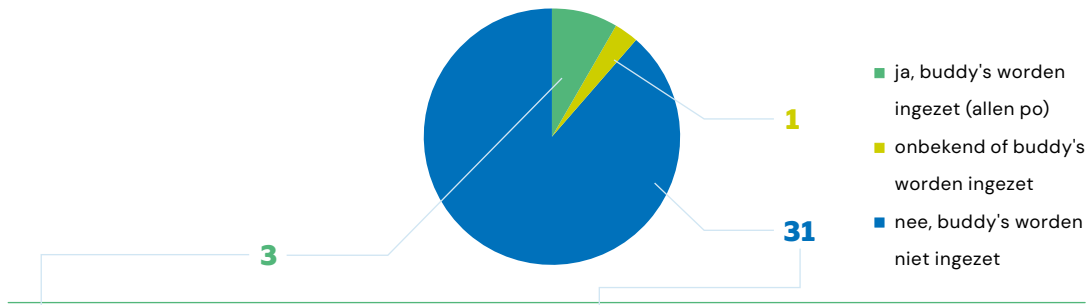

Ouderbuddy's in het onderwijs: onbenut potentieel?

Ouderbuddy's zijn ervaringsdeskundige ouders die het proces van passend onderwijs met hun eigen kind hebben doorlopen en vanuit die ervaring andere ouders ondersteunen. In eerder onderzoek ontwikkelden we handreikingen voor de inzet van ouderbuddy's op school (Aanen & Oosterhuis, 2024). Maar hoe (vaak) worden zij ingezet en welke overwegingen spelen daarbij een rol?

In de zomer van 2025 verspreidden we een vragenlijst onder directeur-bestuurders van 150 samenwerkingsverbanden (SWV-en). **Een kwart** van de directeur-bestuurders (n=35) vulde de vragenlijst in, waarvan het grootste deel uit het primair onderwijs.

Worden er buddy's ingezet binnen SWV-en?

Er worden buddy's ingezet (n=3).

Hoe wordt inzet van buddy's vormgegeven binnen deze SWV-en?

- Buddy's zijn actief binnen het ouderjeugdsteunpunt (OJS) of op schoolniveau.
- Ouders en buddy's worden gematcht door een coördinator na training van de buddy.
- Training van buddy's wordt georganiseerd binnen het SWV of via oudervereniging Balans.
- Aantal matches van buddy's aan vraagouders (in afgelopen jaar) varieerde van onbekend tot enkele matches (3-6).
- Welke voordelen worden herkend?

Positieve bijdrage aan:

 - meer inclusief onderwijs;
 - welbevinden van leerlingen;
 - betere communicatie tussen school en ouders
 - inspraak van ouders bij beslissingen over kind;
 - onderwijsondersteunend gedrag van ouders.
- Welke uitdagingen worden herkend?
 - Onbekendheid van scholen met buddy's;
 - Soms problemen met financiering van coördinatie en training;
 - Soms minder vraag naar buddy's dan verwacht.

Er worden geen buddy's ingezet (n=31).

Welke potentie wordt gezien?

Binnen de meeste SWV-en wordt momenteel niet met buddy's gewerkt. De meerderheid van de directeur-bestuurders twijfelt wanneer er wordt gevraagd naar ambitie om met buddy's te werken.

Ambitie te werken met buddy's

Tegelijkertijd ziet ruim 75% potentie in de bijdrage van buddy's aan inclusief onderwijs.

“Het zou mooi zijn als we ouders die positieve ervaringen hebben met onderwijs beter weten te mobiliseren!”

Welke factoren spelen mee in de overweging om ouderbuddy's (niet) in te zetten?

■ Ervaringen met ervaringsdeskundige ouders (negatief en positief)

“Sommige ouders werpen zich "buiten" het SWV op als ervaringsdeskundige. Vanuit teleurstelling/frustratie werken ze eerder tegen dan mee”

“Lang gedacht van niet, maar sinds vorig jaar overweeg ik het wel (...) Dit o.a. n.a.v. een gesprek met een ouder die hier heel geschikt voor zou zijn”

■ De (verwachte) meerwaarde

Waarin is inzet buddy's anders t.o.v.

andere vormen van ouderondersteuning of naast het OJS?!. Hierbij wordt genoemd:

- Helpdesk voorziet al in een behoefte
- Ouderfunctionarissen
- De vertrouwenspersoon
- Onderwijscomputer

Is het de investering waard? (kosten-baten)

- Er zijn meerdere zaken die aandacht vragen in het SWV.
- Steken we tijd en energie in buddy's of in onderwijs?
- Staat de tijdsinvestering in werving en begeleiding van buddy's in verhouding tot de vraag ernaar?

■ Randvoorwaarden

Kennis over buddy's

“We willen graag eerst meer weten over de werkwijze van buddy's”

Beschikbaarheid buddy's met een specifieke ervaring

“Het blijkt dat de vragen die ouders stellen om een specifieke ervaring van een buddy vragen. De ouders in de OPR willen graag buddy zijn, maar desondanks zijn ze niet ingezet vanwege deze reden”

Pasbaarheid in strategie OJS en eigen ondersteuningsroute

“Op dit moment zetten wij waar wenselijk trajectbegeleiding in vanuit het SWV. Hierbij is het contact met ouders essentieel. Hier kan de vraag worden neergelegd of ouders behoefte hebben aan een ouder buddy”

De buddy moet eigen ervaring goed verwerkt hebben

“Het risico is dat buddy's vanuit hun eigen ervaring gaan framen”

Financiën

“Ik heb een ouder die dit wil en kan. Ik heb er geen budget voor”

Duurzaamheid

Hoe op lange termijn ouderinzet te garanderen?

■ Organisatie van buddy's: Wie moet dit doen en op welke niveau?

Het Ouderjeugdsteunpunt wordt het vaakst genoemd (13 keer), “Dat is hun 'onafhankelijke' plek.”, gevolgd door SWV-niveau en schoolniveau (beide 8 keer) en regio overstijgend (6 keer). Minder vaak genoemd zijn sociaal domein/jeugdhulp (2 keer), ouderorganisaties (1 keer) en op maat/anders (1 keer).

Conclusie & aanbevelingen

1. Enkele SWV-en hebben ervaringen met een buddysysteem. Hun kennis en ervaring kan worden benut.
2. Bij andere SWV-en spelen er veel vragen rond randvoorwaarden van een buddysysteem in het onderwijs.
3. Ontwerpgericht onderzoek is nodig om zicht te krijgen op de meerwaarde en organisatie van ouderbuddy's in het onderwijs. Het OJS lijkt het meest kansrijk om dit uit te proberen.